

10. Warszawski Instytut Bankowości. Raport o sytuacji ekonomicznej banków. Banki 2013. Raport przygotowany przez Warszawski Instytut Bankowości na zlecenie Związku Banków Polskich. 4/2014 ISSN 2080-878X. Warszawa, 2014.
11. Warszawski Instytut Bankowości. Raport o sytuacji ekonomicznej banków. *Związek banków Polskich*. 2019

Франовська В. – студентка

Науковий керівник: к. е. н., доц.
В. Порфіренко
Національний транспортний
університет, м. Київ, Україна

Система економічної безпеки країни в умовах цифрової економіки

У сучасному світі прагнення реалізації національної стратегії економічної безпеки країни, як і розвиток всієї економіки, зосереджено на вдосконаленні цифрової економіки. Цифрова трансформація змінює соціально-економічну модель життєдіяльності суспільства. Вона виступає базою для розвитку системи державного управління, економіки, соціальної сфери, торгівлі. Актуальність теми полягає в новій технологічній революції, до якої можуть призвести поширення інновацій і швидкий розвиток нанотехнологій. Прискорення технологічного укладу, заснованого на штучному інтелекті, не тільки повністю змінить економіку і навколишнє середовище, але також і людську природу.

Розвиток інтернет-технологій, розширення числа інтернет-користувачів створили усвідомлення важливості їх присутності в інтернеті серед організацій – корпоративних секторів, що мають ріст сайту з 34 % в 2015 р. до 41 % в 2019 р., фінансових – з 55 % до 62 %. Найбільш повно в інтернеті представлені комунікаційні організації (62 % мають сайти), виробництво (58 %) і торгівля (53 %).

Функціональність сайту також зростає – в 2015–2019 рр. частка підприємств, що публікують товари (роботи, послуги) або преїскуранти в мережі Інтернет, збільшилася в 1,4 раза, онлайн-платіжні системи – майже в 3 рази, що становить 21% і 7 % від загального числа організацій комерційного сектора відповідно. Трохи більше 15 % організацій публікують вакансії на сайтах, приймають заявки на роботу в інтернеті, а 7 % володіють версіями сайтів. Незважаючи на значне зростання присутності українських компаній в інтернеті, він значно нижче, в порівнянні з країнами Європейського Союзу. Даний розрив оцінюється в 1,8 раза за часткою організацій бізнес-сектора з ділянками: 41 % в Україні і 75 % в ЄС в цілому лідери – Фінляндія, Данія, Нідерланди, Швеція (90–95 %), найнижчий рівень (45 % – в Румунії) [1].

Потреба в мережевих технологіях в діяльності організації залежить від рівня довіри та безпеки в онлайн-середовищі. Періодично оновлювані антивірусні програми користуються 74 % корпоративного сектора і 87 % фінансового сектора, засобами електронного цифрового підпису – 71 і 77 %, засобами захисту від несанкціонованого доступу до шкідливого програмного і апаратного забезпечення – 54 і 77 %, суворої аутентифікації, шифрування, спамом – 6 і 9 % відповідно. Четверть організацій комерційного сектора (27 %) і 42 % фінансового сектора резервують дані на носіях, які не розташованих на місці розташування підприємства.

Електронна комерція стає найважливішим способом ведення бізнесу. Дві третини комерційних організацій в 2019 р. зверталися до Інтернет-ресурсів для отримання інформації про товари (роботи, послуги). Найбільш активними учасниками електронної комерції є комунікаційні організації (30 % – електронні закупівлі, 26 % – продажу), торгівля і виробництво (19 % – онлайн-продажу і покупки). У транспортному відношенні ці показники не перевищують 17 і 10 % відповідно. Рівень використання електронної комерції в організаціях бізнес сектора в

Україні на 5–7 процентних пунктів нижче, в порівнянні з ЄС, де 18 % організацій продають онлайн, а 25 % – купують [2].

Безготівкові платежі стають все більш популярними серед способів оплати інтернет покупок. За останні три роки частка населення, що використовує банківські картки для оплати онлайн-замовлень, зросла в 1,5 раза (з 47 % до 68 % від числа онлайн-покупців). Трохи більше третини опитаних (37 %) віддають перевагу готівковим платежам [3].

Як висновок, можна відзначити зростаючу роль інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні внутрішньо-ділової та інформаційної взаємодії компанії з партнерами. У той же час зберігається значний розрив між рівнем поширення комп'ютерних технологій, досягнутим в Україні, і основними державами в цій сфері, в тому числі присутність в мережі і використання інформаційних систем.

Питання економічної безпеки стають все більш гострими і багатогранними з розвитком економіки і фінансів, а також зростання загальних загроз і чинників, що визначають ці проблеми, вимагають більш ретельного вивчення та широкого обговорення. Технологічний, цифровий і навіть соціальний розвиток суспільства породжує нові, раніше не відомі загрози і ризики. Це вимагає формування нових підходів для побудови системи економічної безпеки, з урахуванням існуючих, процесуальних або навіть семантичних підходів [4].

В умовах цифрової економіки повне усунення небезпеки або ризику неминуче тягне за собою відмову від додаткових можливостей розвитку економіки. Тому при побудові системи безпеки необхідно визначити прийнятний рівень ризику, як з точки зору його керованості і передбачуваності, так і можливих наслідків його реалізації, як кумулятивних, так і мультиплікативних. Таким чином, економічна безпека тепер представлятиме собою систему керованих ризиків. Ключовим питанням є не тільки прийняття і контроль прийнятного рівня ризику, а й вибір ключових інструментів управління ризиками та їх співвідношення залежно від специфіки та неповторності об'єктів, схильних до ризику і потенційно пошкоджених, змінених або втрачених в результаті його реалізації.

Джерела та література

1. Качан О. І. Інформаційна безпека підприємства в умовах глобалізації. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/09/234.pdf>
2. Северина С. В. Інформаційна безпека та методи захисту інформації. *Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки*. 2016. № 1. С. 155–161. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_eco_2016_1_21
3. Піжук О. І. Цифрова трансформація економіки як основа формування її конкурентоспроможності. URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/17_2018/16.pdf
4. Коляденко С. В. Цифрова економіка: передумови та етапи становлення в Україні і у світі. *Економіка. Фінанси. Менеджмент*. 2016. № 6. С. 106–107.

Фурса В. – студентка

Науковий керівник: к. е. н., доц.

Ю. Тютюнник

Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава, Україна

Фінансова безпека підприємницьких структур: сутність, характеристики та умови забезпечення

На сьогоднішній день діяльність майже всіх підприємств пов'язана з фінансовими ризиками, високим рівнем конкуренції, нестачею фінансових ресурсів, неможливістю спрогнозу-